

NÉPÚJSÁG

2025. május 31., szombat

LXXVII. évfolyam

120. (21986.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

„Habár fölül a gálya, / S alúl a víznek árja, / Azért a víz az úr!”

Teljesen feltelt a parajdi sóbánya

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

Csütörtök este rögtönzött falugyűlést szervezett Antal Lóránt szenátor, a felsőház energetikai és altalajkincsek kitermelésével foglalkozó bizottságának elnöke a parajdi kultúrotthonban. A gyűlés közben érkezett a hír, hogy a bánya teljes egészében feltelt vízzel, a Korond-pataka pedig visszatért a medrébe.

Nagy-Bodó Szilárd

A gyűlés alkalmával a szenátor biztosította az összegyűlteket arról, hogy minden támogatást meg fognak adni a közösségnek, senkit nem fognak magára hagyni. A politikus ígéretet tett arra, hogy legkésőbb hét-főig megszervezi a helyiek és az országos vízügy, valamint a sóipari vállalat igazgatójának a találkozóját, ahogyan azt is kiemelte, hogy a hétfői

(Folytatás a 2. oldalon)

Szovátáról Miskolcra

Tizennegyedik alkalommal rendezték meg Szovátán a Dunán innen, Tiszán túl nevű tehetségkutató vetélkedő erdélyi elődöntőjét.

2.

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem a Magyar Tudományos Akadémián

A Magyar Tudományos Akadémia fennállásának 200. évfordulóját ünneplő MTA200 című eseménysorozat keretében mutatkozott be Budapesten a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem közössége.

3.

Forgalomkorlátozás Parajd–Borzont között

Hargita megyében, Parajd és Borzont között forgalomkorlátozást vezettek be a DN13B jelzésű úton. A heves esőzések miatt az útpadka egy része beszakadt.

7.

Új városi buszjárat indul

Városi buszjárat indul Hagymásbodon irányába – június 2-ától közlekedik a 23B.

7.

ALULNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

ÁSÓ, KAPA

MÁJUS

31

SZOMBAT

Ma ANGÉLA, PETRONELLA, holnap TÜNDE, KUND napja

Az év 151. napja, hátravan 214 nap

5:34 9:41

21:06 1:23

A nappal hossza: 15 óra 32 perc

IDŐJÁRÁS

Változóan felhős

Hőmérséklet: max.: 23 °C min.: 7 °C

naptár

Isten éltesse!

TÜNDE: Vörösmarty Mihály alkotása a tündér szóból, s első ízben a Csongor és Tünde című drámai költeményében bukkant fel.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2025. május 30.

1 €	5,0639 lej
1 \$	4,4699 lej
100 Ft	1,2544 lej
1 g arany	473,9101 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Négy műfajban 108 produkciót értékelt a zsűri, 28 bekerült a miskolci döntőbe
Fotó: Ábrahám Szilárd

Szovátáról Miskolcra

Múlt vasárnap tizennegyedik alkalommal rendezték meg Szovátán a Dunán innen, Tiszán túl nevű tehetségkutató vetélkedő erdélyi elődöntőjét. A bemutatott produkciók egynegyede ott lesz a miskolci döntőben. A Kárpát-medencei versenynek öt különböző régióban szervezett elődöntője van.

Gligor Róbert László

A gyermek- és ifjúsági népművészeti vetélkedő célja a tehetségek felkarolása mellett az is, hogy a művészet és a magyarság értékeit népszerűsítse a fiatalok körében. A Kárpát-medencei vetélkedőt a Borsodi Magyar Közösségek Szövetsége Mente Egyesület szervezi, az erdélyi előválogatót az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvánnyal közösen. Az idei házigazda Szováta volt a Sirülők néptáncgyűttes révén.

A verseny középpontjában a népi műfajok állnak, az érdeklődők négy kategóriában (népmese, népdal, néptánc, népzene) nevezhettek be, két korcsoportban (6-12, illetve 13-18 éves korosztályok), a vasárnapi elődöntőben pedig 108 egyéni és csoportos produkciót mutatott be 330 gyerek és ifjú fellépő. A versenyre Erdély 45 településéről (Szamosújvártól Magyarfaluiig öt megyéből) érkeztek, ezért a szervezőknek igazán nem volt könnyű feladatuk. A szovátaiakat egyrészt meglepte az a felkérés, hogy legyenek az idei vetélkedő erdélyi előválogatójának házigazdái, másrészt megtisztelő feladatnak érezték azt, ezért a városvezetéssel és különböző helyi intézményekkel egyeztetve igent mondtak. Az előző években többször részt vettek már ezen a vetélkedőn, ezért kívülről volt egy rálátásuk a lezajlására, de szervezőként

már jóval több feladat hárult rájuk. Néhány támogató mellett a több mint négyszáz személy étkeztetését a városi önkormányzat fedezte, a hangosítást pályázati keretből oldották meg, a versenynek is külön helyszíneket kellett biztosítani: a népzene és néptánc a Domokos Kázmér Művelődési Ház színpadán, a népdal a Domokos Kázmér technológiai líceum dísztermében, a népmese az intézmény könyvtárában kapott helyet, míg a több mint négyszáz vendég étkeztetését a tanintézmény menzáján oldották meg – avatott be a rendezés részleteibe Kiss Enikő tanítónő, helyi szervező. A vetélkedő megnyitóján felszólalt a város polgármestere, és jelen volt Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa részéről Beke Mihály András konzul is. A tehetségkutató fővédnöke Sebestyén Márta, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, Kossuth- és Liszt Ferenc díjas népdalénekes, előadóművész. A szovátai rendezvényt a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Csoóri Sándor Alap is támogatta.

A vetélkedő párhuzamosan zajlott a különböző műfajokban, az előadásokat rangos szakmai zsűri pontozta, de így is csak este került sor az eredményhirdetésre. A kiemelt arany minősítést elért legjobb produkciók előadói ott lehetnek június 28-án Miskolcon a Kárpát-medencei döntőben. A 108 produkcióból 28 jutott tovább, ebből 16 Maros, 6 Bákö, 3 Kovászna, két Hargita és egy Kolozs megyéből érkezett előadó.

Maros megye legjobbainak a következők bizonyultak:

Néptánc: szóló párosban Györfi

Jolán Boglárka – Balázs Kristóf (Apró-Bekecs, Nyárádszereda), Törzsök Anna – Szegedi Roland, Törzsök Écska – Bordi Sándor, Ozsváth Ágota – Béres Botond (mindannyian a marosvásárhelyi Borsika néptáncgyűttestől), egyéni szólóban Székely Dénes, Szövérfi Ákos (két produkcióval), Balogh Kristián és Pampel Norbert (mindannyian a Borsikától). Népzeneben egyénileg Kun Zsolt (Borsika), csapatban a szovátai Tücsökráj népi zenekar ifjúsági csoportja vívta ki a legjobbak között való szereplés jogát, míg népdalban egyéni versenyben Barabás Réka (Mezőpánit), Kovács Benedek (Nyárádszentimre), Györfi Jolán Boglárka (Nyárádszentlászló), Kiss Anna (Nyárádszentmárton), csapatban pedig a Nyárádmenti Pillancsok (Nyárádszereda) nagycsoportja érdemelt kiemelt aranyat. Megyénkből további fellépők Nyárádremetéről, Körtvélyfájáról, Rigmányból, Harasztkerékről, Ákosfalváról, Backamadarasról és Gyula-kutáról érkeztek a szovátai elődöntőbe.

Rápoti-Fekete Mónika a Borsodi Magyar Közösségek Szövetsége Mente Egyesület nevében a kezdeményezést magyar–magyar kapcsolatok erősítő, népművészetünket éltető programnak nevezte, a szovátai eseményt nagy magyar összefogás eredményének, az itt fellépett versenyzőkről pedig úgy nyilatkozott: ők a magyarság jövője és aranytartaléka. Fülöp László Zsolt szovátai polgármester hangsúlyozta: nagy megtiszteltetés számukra, hogy a város adott otthont a tehetségkutató erdélyi elődöntőjének. „Ez az esemény nemcsak a tehetséges fiatalok bemutatkozásáról szól, hanem kultúránk élő örökségének továbbadásáról is – generációkon átívelő kapcsolódási pont a népzene és néptánc szeretete révén” – értékelte az előljáró.

Teljesen feltelt a parajdi sóbánya

(Folytatás az 1. oldalról)

nap folyamán a településre fog érkezni Nacs Lőrinc nemzetpolitikai államtitkár, a Bethlen Gábor Alap vezetője is.

„Egyeztettem Kelemen Hunor szövetségi elnök úrral és a kormányban dolgozó miniszterekkel azokról a gyors lépésekről, amelyeket a szövetség már megtett, és amelyek arról szólnak, hogy senkit nem hagyunk magára Parajdon” – húzta alá Antal Lóránt, aki azt is hozzátette, hogy fontos lesz a felelősök megtalálása és elszámoltatása. „Azonban a mai napnak a kihívása az, hogy nézzük meg, hogy a holnapot hogyan tudjuk építeni, nem pedig az, hogy szétzedjük egymást. Továbbá egyértelműen prioritást élvez a kárfelmérés, amelyet immáron szakemberek segítségével el kell kezdeni, ezek fényében lehet meghatározni a bánya további sorsát. Ha egy százalék esély van arra, hogy visszaállítsuk a bányát az eredeti formájába, akkor azt meg kell próbálni” – nyomatékosította a szenátor.

A gyűlés alkalmával felmerült a

parajdi strand ügye is, amely kapcsán meg kell fékezni a süllyedést, fel kell újítani és működtetni kell. Amikor eljön a Salrom igazgatója, akkor ezt számára is világossá kell tenni – fogalmazott Antal Lóránt, aki azt is hozzátette, hogy a strand egy pluszopció, amit fel lehet ajánlani a turistáknak.

Nem elhanyagolható az sem, hogy csütörtök délben érkezett a hír, hogy a sóbánya Telegdy-szárnyát sem lehet megmenteni, pedig ez volt az a rész, amely kapcsán többen bizakodóak voltak. Délben ki kellett hozni az eszközöket és a gépeket, ezt követően pedig lezárták a bányát. Ez érthető módon frusztrációt váltott ki a település lakosaiból, akik a bánya – immáron lezárt – bejárata előtt tüntettek. A megmozdulás eredménye az lett, hogy Sebestyén József, a sóbánya befektetési igazgatója lemondott.

Nyágrus László, Parajd polgármestere őszintén beszélt arról, hogy a település közösségét aggodalommal tölti el, hogy mi lesz a bánya további sorsa, ennek megállapításához szakvéleményekre van szükség.

Ugyanakkor az előljáró arról is beszélt, hogy a Korond-pataka visszatért a medrébe, ami megnyugtató hír, annak ellenére is, hogy a bánya feltelt vízzel, hiszen sokan féltek attól, hogy hol fog kijönni a víz.

A polgármester kiemelte azt is, hogy mind a bánya, mind pedig a turizmus sorsa olyan kérdések, amelyekre nagyon gyorsan áthidaló megoldásokat kell találni, továbbá reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy ez meg is fog történni.

A gyűlés célja az is volt, hogy tisztázzuk a kérdéseket, a drámai, a tragikus helyzet megvan, de ebből közösen ki kell lépjünk, ebben a folyamatban pedig szükséges mind az intézmények, mind – a parajdi lakosok közreműködése, mondta Nyágrus László, kiemelve, hogy az áthidaló megoldásokat úgy kell megtalálni, hogy közben nem mondanak le a sóbányáról.

Azon a szinten már túl vannak, hogy mit lehet megmenteni, hiszen a bánya megtelt vízzel, a további lépések meghatározásához pedig elengedhetetlenek a szakemberek. A

polgármester arról is beszámolt, hogy pénteken tartanak egy egyeztetést a Visit Hargitával, amelynek a témája az, hogy miként lehet turistákat vonzani Parajdra. A településen a turizmus alapja egyértelműen a sóbánya volt, jelen helyzetben erre nem lehet számítani, éppen ezért meg kell nézni, hogy miként lehet a bánya nélkül is embereket ide vonzani, fel kell térképezni, hogy mivel rendelkezik még Parajd, meg kell nézni, hogy milyen lehetőségek, látványosságok vannak a turisták számára, emelte ki Nyágrus László, aki azt is elismerte, hogy lehetetlen tartani az 500.000-es turistaszámot, amit a bánya hozott, de reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy részben sikerül ezt megtartani.

A helyeket fájdalmasan érintette a bányába ömlő víz híre, sokan arra is gondoltak, hogy vajon az ő gyerekeiknek lesz-e egyáltalán valamikor lehetőségük lemenni a bányába. Egy helyi lakos őszintén beszélt arról, hogy meglátása szerint szinte semmi esélye nincs annak, hogy a bányát valaha is újra kinyissák a korábbi formájában, ez pedig gazdaságilag rosszul fogja érinteni a települést. Viszont arról is beszélt,

hogy az ott élő emberek gondolkodnak, és meg fogják találni a módját annak, hogy idővel működőképes legyen a település turizmusa. Tehát vannak bizakodó hangok, ugyanakkor sokan várják, hogy fény derüljön arra, hogy ki a felelős a katasztrófáért.

Mindezzel együtt jó azt látni, hogy van egy összefogás az erdélyi magyar közösségben, egyre több helyről lehet azt hallani, hogy Parajdra kell menni kirándulni, ha csak egy napra is. Nincs bánya, nem tudni, hogy mikor lesz, ha lesz egyáltalán. De a bányán túlmenően ott van a festői táj, ott van a pihenés, kikapcsolódás lehetősége, és ha minden igaz, lesz strand is. És ami ezeknél sokkal fontosabb: ott vannak az emberek! Ott vannak az emberek, akik itthon, Erdélyben képzelték és képzelik el a jövőt! Azok, akik odalátogatnak, nekik is segítséget nyújtanak, támogatják őket úgy, hogy közben jól is érzik magukat. Csak bízni tudok abban, hogy a parajdi turizmust felkaroló kezdeményezések nem fognak elhalkulni, és a bánya hiánya ellenére is sokan el fognak látogatni a sóvidéki településre, akár egy szabad hétvégére!

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

Nuridsány Zoltán centenáriumi emlékkiállítása

Az 1925-ben Marosvásárhelyen született festőművész műveiből először rendeznek kiállítást szülővárosában. A tárlatnyitóra június 5-én, csütörtökön 18 órakor kerül sor a Bernády Házban. Az eseményen jelen lesz az 1974-ben elhunyt alkotó özvegye, Nuridsány Zoltánné Mimi. A székely anya és örmény származású apa tehetséges gyermeke Magyarországon végezte a Magyar Képzőművészeti Főiskolát, a Római Magyar Akadémia ösztöndíjasa is volt. Kiváló mesterek készítették fel a pályára, hamar ismertté vált. Korai halála ellenére gazdag és színvonalas életművet hagyott az utókorra. Méltatója Nagy Miklós Kund művészeti író. A megnyitó zenész-közreműködői: Szigeti Emanuela és Lokodi Károly.

A színháztörténeti tárlattól a mozgásszínházi előadásig

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem a Magyar Tudományos Akadémián

Kaáli Nagy Botond

A mint arról előzetesen hírt adtunk, rangos meghívásnak téve eleget, május 19-én a Magyar Tudományos Akadémia fennállásának 200. évfordulóját ünneplő MTA200 című eseménysorozat keretében mutatkozott be Budapesten a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem közössége. Az intézmény bemutatkozására lehetőséget adó nap programsorozatát az egyetem oktatói és hallgatói állították össze: színháztudományi konferenciát, négy kiállítást, filmvetítést, felolvasó- és mozgásszínházi előadást is magába foglalt a mozgalmas nap. Az egyik, a szakma részéről is nagy érdeklődésnek örvendő kiállítás egy, az Akadémia épületében

felállított ideiglenes színháztörténeti tárlat volt, amelynek összeállítása az egyetem Doktori Iskolájának képviselőjében e sorok írójára hárult.

A kiállítás java a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház archívumának egy, a mai nyilvánosság előtt nem ismert és csak részben feldolgozott anyagának egy részét mutatta be – egy 1967-es kolozsvári tárlat után először. A kiállítás a tizenkilencedik századi erdélyi magyar színjátszással és színházszervezéssel kapcsolatos, a magyar nyelvterületen színháztörténeti jelentőséggel bíró kéziratokat tartalmazott: közöttük olyan ritkaságokat, mint Kaáli Nagy Lázárnak a

(Folytatás a 4. oldalon)

Fotók: Szigeti Tamás, MTA

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem a Magyar Tudományos Akadémián

(Folytatás a 3. oldalról)

kolozsvári Farkas utcai színház (az első magyar kőszínház) építéséről szóló beszámolókat tartalmazó levelei, a legelső marosvásárhelyi profi színielőadás, az 1803-ban a vár melletti deszkaszínházban a kolozsvári társulat által színre vitt *A nevelés formálja az embert* című produkció (és az azt követő vendégfellépések) eredeti kasszakönyve, vagy a Wesselényi József-féle *Az Erdélyi Magyar Játzó Szín Constitúciójának* 1810-es évkbeli kézírata. A kiállítás mellett természetesen a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem múltját is bemutatta: a különböző évfolyamok által az elmúlt évtizedekben színre vitt előadásokat ismertető albumokat, köteteket és vetített fényképsorozatot is tartalmazott. A Doktori Iskola tárlata a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházzal partnerségben jött létre.

Az *Ungvári Zrínyi Ildikó* egyetemi tanár és doktoranduszként, a tárlat kurátoraként e sorok írója által ismertetett színháztörténeti kiállítás megnyitója előtt az egyetemet Kós Anna egyetemi tanár (fotó) ismertette a jelenlévőkkel, majd a *Philther Day. Erdélyi magyar színháztudomány* című konferenciát nyitotta meg *Kékesi Kun Árpád* egyetemi tanár. Az erdélyi színháztudományi kutatások központja a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, ahol lassan egy évtizede működik a Doktori Iskola szervezeti keretében az erdélyi Philther Műhely. A kutatók az erdélyi magyar színházi eseményekre fókuszálnak, és olyan színháztörténetet írnak, amely egy-egy konkrét előadásból kiindulva mutatja fel vagy akár módosítja a kánont. A budapesti konferenciaprezentációk is a színházművészet anyanyelvhez és alkotói nyelvhez köthető sajátosságait tárták fel – a kutatás módszertana a Philther-elemzési metódus, ennek szemléltetésére vállalkoztak a konferencián előadók: az egyetem oktatói, illetve doktoranduszai.

A konferenciát filmvetítés követte, amely körülbelül ötven percen adott ízelítőt az egyetem film, fotó, média szakos hallgatóinak azon alkotómunkájából, amelyet ennek a szakiránynak a diákjai forgatókönyvíróként, filmrendező-

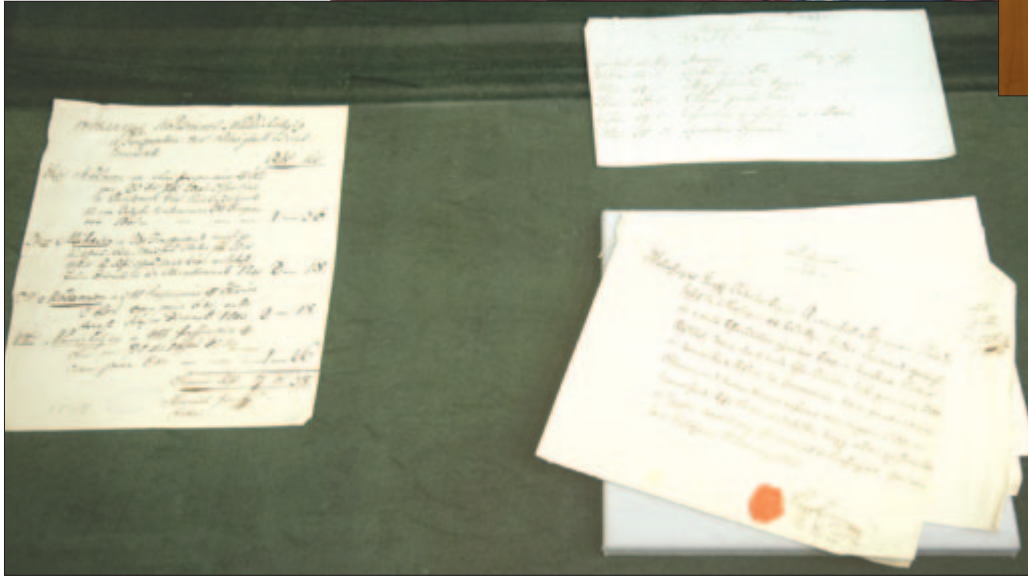

ként, operatorként, vágóként jegyezték. A filmek közös teljesítményt jegyeznek, amelyekben nagy részük volt a színész szakos diákoknak, valamint a díszlet- és kosztümtervező kollégáknak is. Több film szereplőit is a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának a színészei alakítják, akik szívesen csatlakoztak a munkához, és vetették alá magukat az elsőfilmes rendezők elképzeléseinek. A vetítés az elsőévesek kísérleteitől az ötödévesek záróvizsga-munkájáig tartalmazott filmes válogatást.

A vetítést követően ismét tárlatnyitókra került sor, ezúttal a film, fotó, média szakos hallgatók fotóművészeti bemutakó-

munkájából született, és olyan kollektív munkát takar, amelynek segítségével a fotós szemével tekinthetünk a bábművészet világára.

Az egyetem látványtervezés és eseményművészet szakának *Exek* című kiállítását *Bartha József* egyetemi előadótanár nyitotta meg, a tárlat betekintést nyújtott a szak tevékenységébe: a különböző színházterekbe készített méretarányos maketteket, színházi jelmezterveket, grafikai arcukat a plakátoktól a programfüzetekig, az emberi alak és a körülötte levő tér hagyományos megjelenítését, a kreativitást és a kísérletezőkedvet illusztráló képzőművészeti alkotásokat is tartalmazta. Az *Exek* egy olyan alumni kiállítás, amelynek keretében az alkotók egy-

zására került sor két fotókiállítás keretében. A *Jakab Tibor* egyetemi adjunktus által megnyitott, sorrendben első tárlaton a hallgatók azon, fotóművészeti munkákból álló kollekcióját mutatták be, amellyel részt vettek az indonéziai Institute of Art, Film, Photo, Media Jakarta főiskola által szervezett nemzetközi fotó- és filmkiállításon. Ugyanezekkel az alkotásokkal bemutakoztak Indiában a National Academy of Photography – Fine Arts Kalkutta kiállításán is. A második tárlat – *A bábjáték nem gyermekjáték, hanem műfaj* című kiállítás – a bábművész, valamint a film, fotó, média szak hallgatóinak közös

szerre tekintenek vissza és előre: az együttműködés és az egyéni pálya alakulását vizsgálják a szakon már régebben végzett, valamint a jelenlegi diákok és tanárok közreműködésével.

A kiállításokat *A dráma nyomában* című felolvasószínházi előadás egészítette ki, amelyen a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem drámaíró magiszteri szakán idén végző szerzők saját szövegeiket olvasták fel az érdeklődőknek az eseményen.

Az egyetem bemutatkozásának napját az intézmény *Ex-terápia* című, Fehér Ferenc által rendezett mozgásszínházi produkciója nagy sikernek és szépszámmú közönségnek örvendő előadása zárta.

Különdíjas lett a Magyar Zene Háza az Év Európai Múzeuma díjátadón

A Magyar Zene Háza különdíjat nyert az Év Európai Múzeuma (European Museum of the Year Award – EMYA) díjátadó eseményen a lengyelországi Białystokban – közölte az intézmény.

A zsűri a Magyar Zene Háza innovatív, látogatóbarát szemléletét méltatta – hangsúlyozták. Az eseményen összesen hét különdíjat adtak át, az EMYA fődíját, az Év Európai Múzeuma díjat a Manchester Múzeum kapta.

Úgy fogalmaztak, hogy az EMYA-díj az európai múzeumi szakma egyik legrangosabb

elismerése, amelyet minden évben azok az intézmények kapnak meg, amelyek újító szellemiségükkel, társadalmi elkötelezettségükkel és példaértékű működésükkel képesek átalakítani a múzeumi élményt.

A sajtóanyagban közzétették a díjat odaítélő zsűri indoklását is, amely szerint „a Magyar Zene Háza egyedülálló módon ötvözi az élményszerű ismeretátadást, a kortárs építészetet és az interaktív kiállítási megoldásokat, miközben valódi közösségi térré is vált. Az intézmény irányt mutat más európai intézmények számára, hogy hogyan lehet a zenei kultúrát modern eszközökkel és min-

denki számára, társadalmi hovatartozástól függetlenül, befogadhatóan közvetíteni”.

A május 21. és 25. között tartott lengyelországi konferencián mind a 42 jelölt bemutatkozhatott, megosztva tapasztalataikat, szakmai filozófiájukat, eredményeiket – olvasható a közleményben.

„A részvétel önmagában is hatalmas elismerés volt, a különdíj pedig egy újabb visszajelzés arra, hogy jó úton járunk” – idézték a közleményben Horn Mártont, a Magyar Zene Háza intézményigazgatóját, aki kifejtette azt is, hogy ez a szakmai elismerés megerősíti küldetésüket, amelynek célja,

hogy a zenét és annak kulturális összefüggéseit, közösségépítő szerepét élményszerűen, minden korosztály számára elérhetően mutassák be.

Az European Museum Forum (EMF) által az Európa Tanács égisze alatt alapított díj célja nem csupán az innováció elismerése, hanem a múzeumok közötti inspirációs hálózatok és nemzetközi együttműködések ösztönzése is – részletezték a közlők, hozzátéve, hogy az EMF elkötelezetten támogatja a kulturális határok lebontását, a demokrácia és az emberi jogok értékeinek képviselését, valamint a fenntarthatóságot.

A Tompa Miklós Társulat júniusi műsorrendje

Közzétette júniusi műsorrendjét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. Az évad utolsó hónapjában az alábbi előadásokat tekintheti meg az érdeklődő közönség.

Június 3., kedd 19.30 óra

Garaczi László – Fehér Balázs Benő: *Metaxa*. Tragikomikus emléktázas. Rendező: Fehér Balázs Benő. Kisterem. Az előadás 16 éven felülieknek ajánlott, időtartama 1 óra 40 perc (szünet nélkül).

Június 17., kedd 19 óra

Friedrich Dürrenmatt: *János király*. Halálos színjáték. Rendező: Keresztes Attila.

Nagytermi stúdiótér. Az előadás 16 éven felülieknek ajánlott, időtartama 2 óra 40 perc (egy szünettel).

Június 19., csütörtök 19.30 óra

Florian Zeller: *Az anya*. Fekete komédia. Rendező: Talgat Batalov. Kisterem. Az előadás 14 éven felülieknek ajánlott, időtartama 1 óra 45 perc (szünet nélkül). Koprodukció a budapesti Karinthy Színházzal.

Június 21., szombat 19 óra

Magyar Állami Népi Együttes – Hagyományok Háza: *Édeskeserű*.

Tánc erdélyi muzsikára. Rendező-koreográfus: Mihályi Gábor. Az előadás időtartama: 70 perc (szünet nélkül).

TOVÁBBI ESEMÉNYEK:

- Június 3. – *Alaszka*, Harag György-emléknapok, Kolozsvár.
- Június 6. – *Lázadni veletek akartam*, Zenta.
- Június 5–6. – *Kő, papír, olló és Pali és Lea*, Sepsiszentgyörgy.
- Június 7. – *Liselotte és a május*, Mikháza, Csűrszínház.
- Június 10. – *Ház a blokkok kö-*

zött, Szolnok, Országos Színházi Találkozó.

- Június 13–14. – *Metaxa*, Budaörs.
- Június 22. – *Az anya*, Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválja.

Jegyek és bérletek személyesen a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában válthatók (nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9 és 19 óra között, tel. 0365 806 865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint online a <https://teatrnational.biletmaster.ro/?lang=hun> honlapon. (Knb.)

Metaxa

János király

Fotók: Bereczky Sándor

Az anya

A magyar rockzene múltját feldolgozó lemezek

A húszéves Moiras Records friss kiadványokkal ünnepel

Folytatja a magyar rockzene múltját feldolgozó lemezek megjelentetését az idén 20 éves Moiras Records. Az elsősorban vinylekre szakosodott kiadó gondozásában most több CD is elérhető lesz.

A 2005 óta működő Moiras Records gondozásában a héten a Beatrice, a Pandora's Box, Radics Béla és a V'73 ritka felvételei jelennek meg CD-n, ősszel pedig Szabó Gábor, a néhai világhírű dzsesszgitáros 1978-as budapesti koncertjének anyaga jön ki LP-n.

„A Beatrice, a P. Box, Radics Béla és a V'73 lemezei 2019 és 2022 között vinylek formájában megjelentek, ezek elsősorban koncertfelvételek a hetvenes-nyolcvanas évekből. A CD-kiadásról az eladási példányszámok, illetve a hozzám eljutott kérések, igények alapján döntöttem,

ezúttal elsősorban a Moiras húszéves évfordulója miatt. A négyből három ősszel exkluzív kivitelben, 100-100 példányban LP-n is újra megjelenik, várhatóan színes korongon és fényképmelléklettel” – mondta Kovács László, a kiadó vezetője az MTI-nek.

Mint fogalmazott, a CD formátum piaca napjainkra egyre kisebb, ezért a Moiras profilja nem változik, továbbra is az LP-k maradnak a fókuszban.

„Vinyllemez-reneszánsz ide vagy oda, az én vízióm, hogy a fizikai hordozók a jövőben még in-

kább a zenehallgatás luxusát fogják jelenteni. Magyarországon 2023-ban 170 LP jelent meg, ami nagy szám, de csalóka, mert ezek a kiadványok csak néhány száz példányban kerülnek piacra” – tette hozzá Kovács László.

A Moiras 2005 óta 51 vinylemezt jelentetett meg. A magyar kincsekre, többségében korábban kiadatlan felvételekre specializálódott márka korongjai a hatvanas évektől kezdve a jelenig ívelik át a magyarországi zenetörténetet.

Radics Béla Aranyalbum című lemeze a gitároskirály 1968 és 1978 közötti rockos időszakát idézi meg, négy formáció (Sakk-Matt, Tűzkerék, Taurus, Alligátor) felvételeivel. A válogatás fő szempontja volt, hogy minél több legyen hallható Radics gitárjátékából. Radics 1982-ben, 36 évesen halt meg, életében mindössze két kislemeze jelent meg a Taurusszal.

„A CD-változatra bónuszként felkerült egy 1972. nyári koncertfelvétel, amelyet a Dunán, Budapest és Szentendre között közlekedő Tánccsics nevű hajón rögzítettek amatőr körülmények között, itt játszott akkor a Taurus. Som Lajos szerzeményének címe: Ki arcán csillagot visel” – mondta a kiadó vezetője.

Az 1973 és 1977 között létezett, instrumentális progresszív rockzenét játszó V'73 gyakorlatilag az Emerson, Lake & Palmer magyar megfelelője volt, virtuóz zenészekkel és előadásmóddal. A Seven Pieces For Keyboards, Bass Guitar And Drums című anyag, amelyen koncert- és demófelvételek szerepelnek, első alkalommal mutatja be CD-n a csapat muzsikáját.

„A V'73 zenéje mai füllel is izgalmas, értékes produkció. A csapatban Lerch István billentyűs hangszereken, Sáfár József basszus-

gitáron játszott, Herpai Sándor pedig dobolt. A V'73-nak annak idején mindössze másfél kislemeze jelenhetett meg, illetve olyan populáris előadókat kísért, mint Kovács Kati, Delhusa Gjon vagy Ihász Gábor” – jegyezte meg Kovács László. Lerch és Herpai 1977-ben alapító tagja volt a Demjén Ferenc énekével sikeressé vált V'Moto-Rocknak.

A Beatrice Támadás! című CD-jén az a koncertfelvétel szerepel, amely az Omégával és a Locomotiv GT-vel közös esten készült 1980 szeptemberében a Kisstadionban. Az erősen megvágott hanganyagból 1980 végén egy közös bakelit jelent meg, a Hungaroton 2004-ben CD-n is kiadta a felvételt néhány bónuszfelvétellel, de a teljes, negyvenperces Beatrice-szett most először hallható CD-n.

A negyedik, most megjelenő CD

a nyolcvanas évek elejének vezető hard rock együttese, a Pandora's Box kiadatlan, keverőpultos koncertfelvétele 1983 szeptemberéből a Budai Ifjúsági Parkból. A P. Box-ban ekkor már Vikidál Gyula énekelt, a csapat a felvételen főleg az abban az évben kiadott második albuma anyagát játssza.

Szabó Gábor In Budapest Again című koncertfelvétele fordított utat jár be a Moirasnál. Az 1956 után Amerikába távozott és ott ismertté vált magyar dzsesszgitáros 1978-ban a budapesti Hilton Szállóban népszerű magyar dzsesszenészekkel közös koncertet adott; az anyag 2018-ban CD-n jelent meg, idén ősszel pedig bakeliten is elérhető lesz. Az új dizájnnal megjelenő lemezen mások mellett Babos Gyula (gitár), Másik János és Lerch István (billentyűs hangszerek) kísérték Szabó Gábert, aki 1982-ben hunyt el.

Támogatók:

Tarr Béla életműdíjat kap a kolozsvári Transilvania Nemzetközi Filmfesztiválon

Tarr Béla magyar filmrendező a 24. Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) díszmeghívottja, a Kossuth- és Balázs Béla-díjas alkotó életműdíjat vehet át a június 13. és 22. között zajló kolozsvári filmszemlén – jelentették be a szervezők kedden a kolozsvári sajtótájékoztatón.

Tudor Giurgiu fesztiváligazgató örömeinek adott hangot, hogy a világ egyik legnevesebb rendezőjét, akit évek óta szeretnének meghívni, üdvözölhetik Kolozsváron.

Elmondta: Tarr Béla a zárógálán veszi át a TIFF életműdíját, és június 21-én, szombaton műhelyfoglalkozást tart a fiatal filmeseknek.

A filmfesztiválon a Sátántangón kívül a magyar rendező legjelentősebb filmjeit is levetítik.

A fesztiváligazgató közölte: az idei TIFF-en levetítendő mintegy 200 alkotást több mint ezerből válogatták, a tíz nap alatt 172 nagyjátékfilmet és 28 rövidfilmet láthat a közönség, 53 országból. Fókuszban az ész filmalkotások állnak.

A fesztivál idei díjazottjai között van Emilia Dobrin román színésznő és az idén 90 éves Valerian Sava filmkritikus, mindketten életműdíjat vehetnek át.

Mihai Chirilov művészeti igazgató a versenyprogramról elmondta: a fikciós filmek programjába beválogatott 12 alkotás a mindennapjainkat uraló kaoszt mutatja be, többet közülük Kolozsváron mutatnak be elsőként.

A fesztiválon szereplő román filmekről elmondta: több mint 200 alkotásból kellett válogatni idén, 50 nagyjátékfilmből és 150 rövidfilmből.

A versenyprogramban végül 8 román nagyjátékfilm szerepel, többségük dokumentumfilm. A közönségkedvenc Bogdan Mureșanu Anul nou care n-a fost? című alkotását premierként a TIFF-en a látás- és hallássérültek számára is levetítik.

Kiemelte Alexandru Mavrodineanu Love Hurts című filmjét, mely a férfiak sebezhetőségét láttatja, Ana Lungu dokumentumfilmjét, a Tritont, és az erdélyi magyar alkotócsapat által készített, Dávid Endre ren-

dezte Beyond the River című alkotást, melyet a fesztivál „legsokkolóbb” alkotásának nevezett.

Látható lesz Radu Jude új filmje, a Kolozsváron forgatott Kontinental '25, mely az erdélyi város mindennapjait mutatja be a román rendezőtől megszokott szatirikus stílusban.

Tudor Giurgiu új filmjének – Pădurea cu molizi – világpremierjét is Kolozsváron tartják, az alkotás a besszarábiai Fântâna Albă településen 1941-ben elkövetett szovjet megszárlás történetét dolgozza fel.

A rövidfilmek versenyében húsz román alkotás szerepel.

A 24. TIFF-en két új szekció is lesz: a ténédzsereknek szóló Teen Spirit zsűrijét a Z generáció tagjai alkotják, míg a Tomorrow is Fear szekción a disztópiákról szóló filmeket vetítik. Ezekben a digitális világ és a mesterséges intelligencia veszélyeit láttató alkotások is láthatók lesznek.

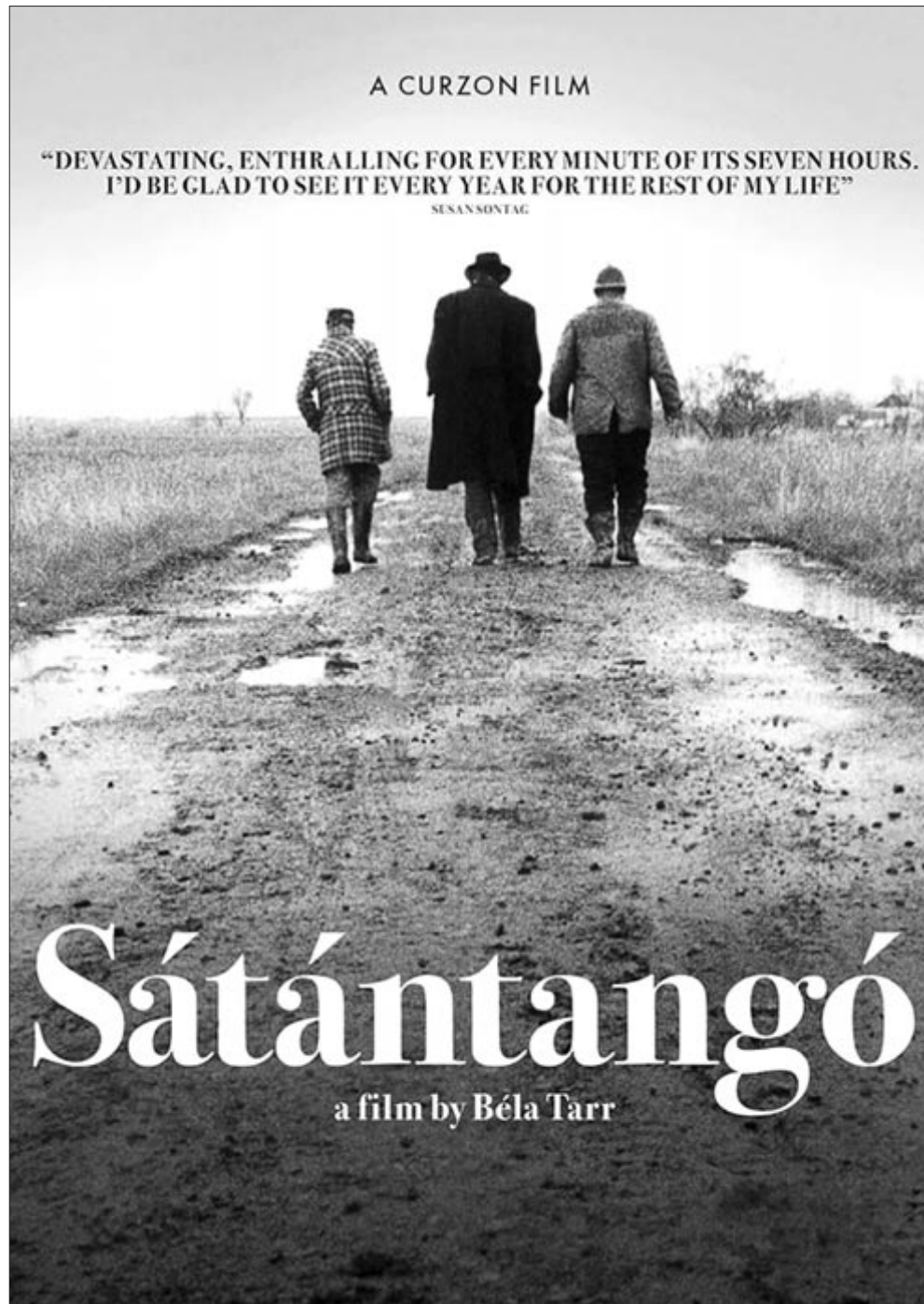
A fesztiválon több filmklasszikust is levetítenek, és számos kísérőrendezvény lesz, többek között a nagybányai Hajdú Tamás fotóművész kiállítása.

Különleges eseménynek szánják a tordai sóbánya melletti Issa Resortra szervezett vetítést június 19-én, ahol lovasbemutatót tartanak, majd az Argentína által Oscar-díjra jelölt Kill the Jockey című filmet vetítik.

Újságírói kérdésre, hogy a fesztivál tervez-e nyitni a mobiltelefonnal készített filmek irányába, Chirilov elmondta: amennyiben a film jó, őt nem zavarja a formátum.

Radu Jude telefonnal készített új filmjét azonban kritikával fogadták Cannes-ban amiatt, hogy a filmes szakma egy részét nem alkalmazta. Giurgiu szerint a jövőben inkább a mesterséges intelligencia fejlődése lesz nagy hatással a filmes szakmára, de úgy vélte, semmi sem tudja helyettesíteni a klasszikus filmes formátumot.

Az idei TIFF részletes programja a fesztivál honlapján (tiff.ro) böngészhető.

Feloszlik a Margaret Island zenekar

Feloszlik a Margaret Island, az elmúlt tíz év egyik legnépszerűbb magyar zenekara. A csapat közösségi oldalán jelentette be, hogy október 2-án a Budapest Parkban tartja búcsúkoncertjét.

„Az elmúlt hónapokban sokat dolgoztunk magunkon közösen és egyénileg is. (...) Beszélgetéseink során realizálódott, hogy mások lettek a motivációink, szétfutottak az álmaink és a jövőképünk, ezért együttesen arra a döntésre jutottunk, hogy befejezzük a közös zenélést” – közölte Facebook-oldalán a Margaret Island.

Mint írták, tizenegy év, öt lemez, megszámlálhatatlan koncert és emlékezetes pillanat van mögöttük „a fonyódi Sellő büfétől a Sziget nagyszínpadáig”. Felidézték, hogy 2014-ben azért kezdtek együtt zenélni, hogy minél többet adhassanak a közönségnek és maguknak. „A zene szeretete, a koncertezés, a bakancslistás élmények és a dalok fontak össze minket veletek egy óriási családdá”.

A zenekar megfogalmazása szerint ez számunkra is egy nehéz és kihívásokkal teli időszak, de hisznek abban, hogy a változás jó dolog, és egy történet lezárása mindig új kezdeteket rejt magában.

„Hálásak vagyunk a számtalan szép közös pillanatra, amit a csodás háttér csapatunkkal, zenésztársainkkal és veletek együtt élhettünk meg. Az utolsó koncertünket október 2-án tartjuk, a Budapest Parkban szeretnénk elkészönni tőletek” – áll a közleményben.

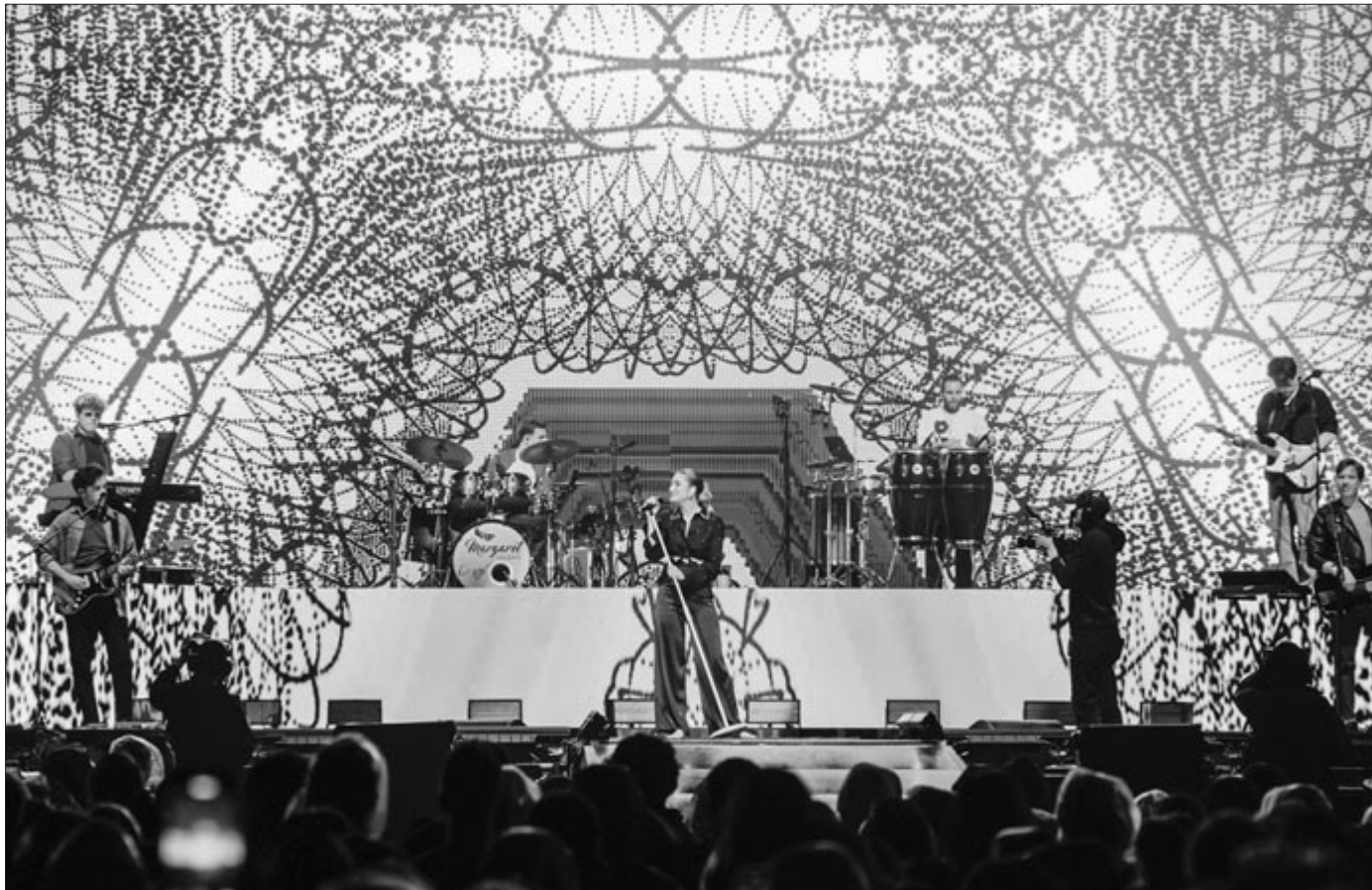
A Margaret Island a nyár során valamennyi korábban rögzített koncertjét megtartja, fellép például az EFOTT-on, a Művészetek Völgyében és a Fezenen is.

Az együttest 2014-ben alapította Lábas Viki énekes, Füstös Bálint gitáros és Törőcsik Kristóf basszusgitáros. A Margaret Island öt stúdióalbumot készített,

az Egyszer volt 2015-ben, a Bakancslista 2016-ban, a III 2018-ban, a Hol marad az én történetem 2021-ben, a Minden levegővétellel újra megszületünk tavaly jelent meg.

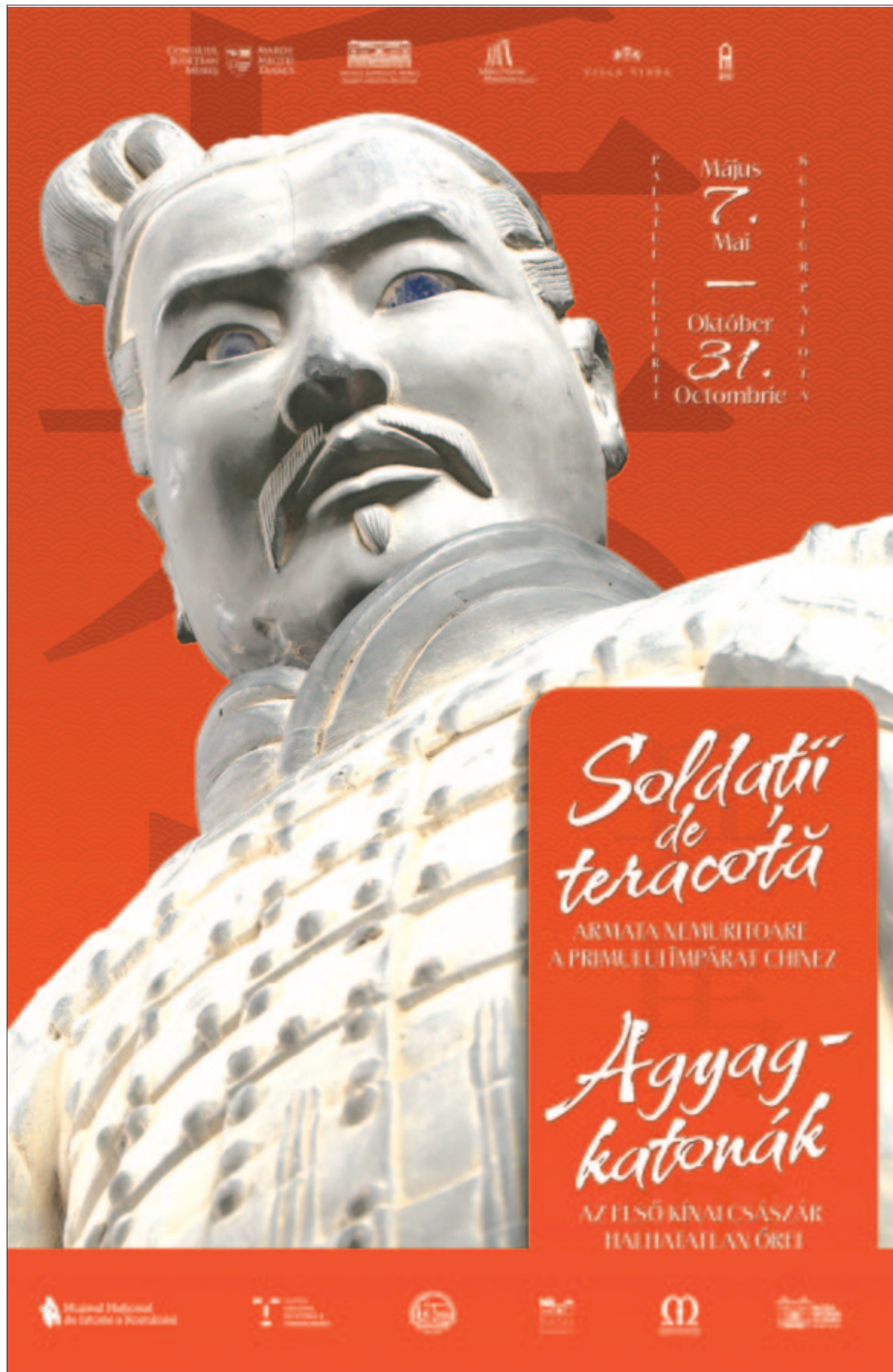
A csapat legnagyobb slágerei közé tartozik az Eső; a Hóvirág; a Veled minden; az Engedd, hogy szabad legyek; a

Legszebb szavak; az Éjszaka; a Házzám; a Hagyd kint; a Ha elvesznél; a Valahol; és a Szeszélyes. A Margaret Island 2016-ban Fonogram-díjat, 2018-ban Artisjus-díjat kapott; Lábas Viki énekes 2017-ben, Füstös Bálint gitáros 2019-ben Petőfi Zenei Díjban részesült.

Margaret Island

Fotó: Facebook

HAN KANG

ORVOSI NOBEL-DÍJ
1985

Magvető

GÖRÖG LECKÉK

